

DÖBÖR ANDRÁS

egyetemi docens – SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
Délvidék Kutató Központ

A sajtó helyzete Magyarokánizsán a Trianon előtti évtizedben

A Tisza Kálmán kormányának bukását (1890) követő évtizedekben változások álltak be a magyar újságok kiadásában, az üzleti szempontok váltak mindinkább a meghatározóvá. Megjelent a tömegsajtó, majd a bulvársajtó, a lapok üzleti szempontúak lettek, a hírek nem csupán hasznosnak, de szenzációsak is kellett bizonyulnia.

A Tisza Kálmán bukása utáni kormányok időszakában 1890-1910 között alapították a legtöbb lapot a Délvidéken, kormánypárti és ellenzéki politikai lapokat, de a pártlap mellett mind nagyobb számban jelennek meg a helyi városi olvasóközönséget megszólító, független lapok. Az ilyen újságok elsősorban a helyi közösség tájékoztatására fókuszáltak, fennmaradásuk a tulajdonosuk ügyességén és a helyi közösség gazdasági erején múlt. E lapok közül kiemelhető az 1909-ben Magyarokánizsán alapított Kanizsai Újság, és az 1911-ben alapított Kanizsai Ellenőr.

Előadásomban e lapok társadalmi hátterének, illetve hírszerzőanyagának tartalmi és statisztikai vizsgálatát szeretném bemutatni, amelyek eredményeképpen megállapítható, hogy a helyi közélet és gazdaság hírei, eseményei, és természetesen a bulvárhírek, a botrányok és bűnügyek váltak vezető témává. A lapok elsősorban a helyi közösséget a helyi hírekkel tájékoztatták és szórakoztatták, a lapot fenntartó tulajdonosok érdekeit képviselték, valamint a várossá vált Magyarokánizsa társadalmi modernizációjában is kiemelt szerepet játszottak.

Kulcsszavak: sajtótörténet, médiatörténet, Délvidék, Magyarokánizsa, Kanizsai Újság, Kanizsai Ellenőr

The situation of the press in Magyarokánizsa in the decade before Trianon

In the decades following the fall of the government of Kálmán Tisza (1890), changes occurred in the publishing of Hungarian newspapers, business considerations became increasingly decisive. The mass press appeared, then the tabloid press, the papers became business-oriented, the news had to prove not only useful, but also sensational.

During the period of the governments after the fall of Kálmán Tisza, most newspapers were founded in the Southern Region between 1890 and 1910, both pro-government and opposition political papers, but in addition to the party press, independent papers addressing the local urban readership appeared in increasing numbers. Such newspapers focused primarily on local information, and their survival depended on the skill of their owners and the economic strength of the local community. Among these newspapers, the Kanizsai Újság, founded in Magyarokánizsa in 1909, and the Kanizsai Ellenőr, founded in 1911, are worth highlighting.

In my presentation, I would like to present a content and statistical examination of the social background and news content of these newspapers. The results show that events of local public life, economy, tabloid news, scandals and criminal cases became the leading topics. The newspapers primarily informed and entertained the local community with local news,

represented the interests of the owners who maintained the newspaper, and also played a prominent role in the social modernization of Magyarakanizsa, which had become a city.

Keywords: press history, media history, Délvidék, Magyarakanizsa, Kanizsai Újság, Kanizsai Ellenőr